

Державна податкова
служба України

Головне управління ДПС у Чернігівській області

Щодо внесення змін до Податкового кодексу України в частині справляння рентної плати за використання надр для видобування окремих видів корисних копалин

Зміни, внесені Законом України від 04 грудня 2024 року № 4113-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» (далі – Закон), які набувають чинності з 01 січня 2024 року, зокрема, стосуються справляння рентної плати за використання надр для видобування корисних копалин (далі – Рентна плата) гірничими підприємствами, які реалізують видобуту корисну копалину (мінеральну сировину) товарну продукцію гірничого підприємства (далі – Товарна продукція) із гірських порід, що відповідно до розділу V «Мінеральні продукти» Закону України від 19 жовтня 2022 року № 2697-IX «Про Митний тариф України» класифікується за кодами згідно з УКТ ЗЕД:

2517 – галька, гравій, щебінь або подрібнене каміння;

2505 – піски природні всіх видів;

250700 – каолін та інші глини каолінові.

Фактична ціна реалізації для згаданої Товарної продукції визначається за середньозваженою (за обсягами реалізації) у звітному періоді ціною реалізації відповідного виду корисної копалини (мінеральної сировини) за договорами постачання, але не менше для:

УКТ ЗЕД 2517 – 6,5 дол. США за 1 тонну;

УКТ ЗЕД 2505 – 5,00 дол. США за 1 тонну;

УКТ ЗЕД 250700, яка залежно від своїх властивостей у затверджених кондиціях на мінеральну сировину об'єкту ділянки надр визнана:

не придатною для первинної переробки (збагачення) – 40 дол. США за 1 тонну;

придатною для первинної переробки (збагачення) – 120 дол. США за 1 тонну.

Перерахунок у гривні здійснюється за курсом Національного банку України станом на перше число місяця, що настає за податковим (звітним) періодом.

Тобто у випадку, якщо гірські породи, що класифікуються за кодом УКТ ЗЕД 250700, у затверджених кондиціях на мінеральну сировину за своїми властивостями визнані:

придатними для первинної переробки (збагачення) при виробництві каоліну та реалізуються без збагачення (первинної переробки), то обсяг Рентної плати обчислюється із урахуванням фактичного обсягу видобутої Товарної продукції, ставки Рентної плати 5 відс. від фактичної ціни реалізації/розрахункової вартості такої продукції, але не менше 120 дол. США;

непридатними для первинної переробки (збагачення), то Рентна плата обчислюється із урахуванням фактичного обсягу видобутого каоліну, як Товарної продукції Товариства, ставки Рентної плати 5 відс. від фактичної ціни реалізації/розрахункової вартості такої продукції, але не менше 40 дол. США.

Таким чином Рентна плата для гірських порід, що класифікуються за кодом УКТ ЗЕД 250700, не може бути меншою ніж 6 або 2 дол. США залежно від придатності гірських порід до первинної переробки (збагачення).

У чинній редакції Податкового кодексу України подібні механізми фіксації мінімального рівня бази оподаткування вже застосовуються для вуглеводнів та товарних руд заліза та забезпечують визначення рентної плати, виходячи з бази оподаткування, захищеної від впливу перерозподілу виробничих процесів виготовлення товарної продукції гірничих підприємств.

Зміни до Податкового кодексу України є тимчасовими та перехідними у період дії воєнного стану та незавершеності реформування відносин у добувній галузі, забезпечення їх належної прозорості та відкритості економічної та технічної галузевої інформації, як це передбачено Кодексом України про надра та Законом України від 18 вересня 2018 року № 2545-VIII «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях».

Слід зазначити, що такі законодавчі зміни не суттєво вплинуть на більшість гірничих підприємств, які організували добування та первинну переробку мінеральної сировини, виготовлення товарної продукції гірничих підприємств з дотриманням стандартів та всіх вимог надрокористування, ринкових принципів ціноутворення та конкурентності господарської діяльності.

Більше інформації на вебпорталі ДПС за покликанням: <https://tax.gov.ua/media-tsentri/novini/855853.html>.

Контакт-центр ДПС України: 0-800-501-007. Сервіс "Пульс" 0800-501-007.

Вебпортал ДПС: <https://tax.gov.ua/>,
субсайт Головного управління ДПС
у Чернігівській області: <https://ch.tax.gov.ua/>.
14000, Чернігів, вул. Ремісника, 11, тел.: (0462) 652-300